

Jest proto názor žal. úřadu, že tu jde o mimořádný příjem, nesprávný a nař. rozhodnutí v rozporu se zákonem, pročež je slušelo zrušiti dle § 7 o ss.

Č. 3829.

V y v l a s t n ě n í: K výkladu výrazu »v obci« v § 4 a pojmu »drobný zemědělec« v § 3, odst. 4 zák. o stav. ruchu č. 35/1923 — věty jako při Boh. 2686 a 3460 adm.

(Nález ze dne 28. června 1924 č. 11.424.)

V ě c : Firma F. S. v Č. (adv. Dr. Viktor Říha z Prahy) proti zemské správě politické v Praze (za zúč. stranu adv. Dr. Frant. Čerovský z Prahy) o vyvlastnění dle zákona o stavebním ruchu.

V ý r o k : Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y : Rozhodnutím z 22. května 1922 nevyhověla osp v T. žádosti Jos. N. za vyvlastnění pozemku č. — v kat. obci M. za účelem postavení obytných a hospodářských budov s odůvodněním, že je zjištěno, že N. je vlastníkem stavebního pozemku, na němž by se stavby úplně daly provést a není tedy důvodů §§ 2 a 3 zák. z 27. ledna 1922 č. 45 Sb. k vyvlastnění.

Nař. rozhodnutím zrušil žal. úřad k odvolání Jos. N. toto rozhodnutí a vydal vyvlastňovací nález, jímž na základě zák. z 25. ledna 1923 č. 35 Sb. pro jmenovaného k vystavění obytného stavení a hospodářských budov drobného zemědělce vyvlastnil část uvedeného pozemku ve výměře 15 a 10 m².

Rozhoduje o stížnosti podané proti tomuto rozhodnutí veden byl nss těmito úvahami: — — —

Nezákonnost nař. rozhodnutí vidí stížnost také v tom, že vyvlastněn byl pozemek st-lky, ač expropriant je vlastníkem pozemků k zastavění výborně se hodících, totiž pozemků u silnice Č.—H. resp. Č.—D. a vytýká, že žal. úřad neprávem nevzal k nim zřetele jedině proto, že má za to, že leží mimo stavební obvod obce. Námitce té nelze upřítí důvodnost.

Dle § 4 zák. č. 35/23 resp. § 4 zák. č. 45/22 provede úřad vyvlastňovací řízení, když žadatel prokáže, že nemá v obci pozemku způsobilého k zamýšlené stavbě. Neužívá tedy zákon v § 4 slov »ve stavebním obvodu obce«, jichž užil v § 3, odst. 1, nýbrž »v obci«, což je zajisté pojmem širším. Zákony o stavebním ruchu resp. I. hlava jejich jsou výjimkou ze zásady nedotknutelnosti práva vlastnického, zaručeného ústavou (§ 109 úst. listiny) a nelze tedy ustanovení jejich vykládati extenzivně; nelze proto připustiti snad výklad, že slovy »v obci« užitými v § 4 míní zákonodárce totéž, co slovy »ve stavebním obvodu obce« užitými v § 3, odst. 1. Naopak, užil-li zákonodárce v § 4 širšího pojmu »v obci«, nutno z toho usuzovati, že tím chtěl chrániti vlastníka proti vyvlastnění pro někoho, kdo v obci pozemek k zamýšlené stavbě způsobilý má, jej však pro menší výhody zastaviti nechce a tak na úkor třetí osoby staveníště si chce opatřiti. Vyslovil-li tedy žal. úřad, že

vlastnictví expropriantovo k pozemkům při silnici Č.—H. a Č.—D. není na překážku tomu, aby bylo povoleno vyvlastnění pozemku stěžující si firmy pouze proto, poněvadž pozemky ty leží mimo stavební obvod obce, je to v rozporu s ustanovením § 4, odst. 1 cit. zák. a spočívá rozhodnutí na mylném názoru právním. Tento mylný právní názor žal. úřadu byl pak příčinou, že žal. úřad nezaujal stanovisko k tomu, zda pozemky ty jsou k zamýšleným stavbám způsobilé, při čemž ovšem menší jejich výhodnost pro exproprianta by nezpůsobilost ještě nezakládala. Bylo proto nař. rozhodnutí již proto zrušiti dle § 7 zák. o ss.

Ale i další námitka stížnosti, týkající se otázky, je-li expropriant drobným zemědělcem či nikoli, shledána důvodnou. Zákon v § 3, odst. 4 omezil právo exproprie za účelem opatření stavenišť pro nutné hospodářské budovy na drobné zemědělce. Pojem drobného zemědělce jest pojmem právním. Nutno tedy předem uvážiti, jaké znaky pojem ten vyžaduje a pak skutková zjištění, řízením vyšetřená, hodnotiti a dojíti k závěru, zda v konkrétním případě exproprianta lze považovati za drobného zemědělce či nikoli. Žal. úřad vzal za podklad svého rozhodnutí pouze dobrá zdání slyšených znalců a dospěl na základě nich k zjištění, že N. je drobným zemědělcem. Poněvadž však jde v první řadě o právní otázku, nemůže úřad otázku tu řešiti jako pouhou otázku skutkovou, totiž dovolávati se dobrozdání znalců, nýbrž musí uvážiti, co zákonodárce pod dojmem drobného zemědělce míní, a pak skutkovou podstatu s hlediska tohoto právního pojmu hodnotiti. To se v daném případě nestalo, v čemž spočívá další nezákonnost.

Podotýká se, že ani skutkové zjištění, že expropriant nemá celých 11 ha pozemků, nemá ve spisech dostatečné opory, když st-lka tvrdila a seznamem nemovitostí exproprianta dokazovala, že týž s manželkou má přes 11 ha rolí a luk.

Vycházeje z těchto úvah dospěl nss ke zrušení nař. rozhodnutí.

Č. 3830.

Nemocenské pojišťování. — Administrativní řízení: I. * § 11 zák. o nemoc. pojištění platí i na Hlučínsku. — II. O rozšíření platnosti čsl. právního řádu na Hlučínsko. — III. Zákon č. 689/20 (novela o nemoc. pojišťování), ač je vydán po 1. květnu 1920, nenabyl účinnosti na Hlučínsku již svým vyhlášením podle předpisu první věty § 3 zák. č. 76/1920.

(Nález ze dne 28. června 1924 č. 11.589.)

Věc: Firma J. H. mlýny a pila v Hlučině (adv. Dr. Vil. Wahl z Prahy) proti ministerstvu sociální péče (min. konc. Dr. Jan Kvapil) o nemocenské pojištění.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: St-lka odhlásila ke dni 30. června 1923 svého účetního Prokopa H. u okr. nemoc. pokladny v Hlučině a přihlásila jej dnem 1. července 1923 u nemoc. pokladny soukromých úředníků a zřízců